

Prvo izdanje:

Monika Herceg, *Početne koordinate* (SKUD „Ivan Goran Kovačić” 2018)

Copyright © 2024, Monika Herceg. Sva prava zadržana.
Copyright © 2024, ovog izdanja Kontrast izdavaštvo

Za izdavača:
Vladimir Manigoda

Glavni i odgovorni urednik:
Ivan Isailović

Izvršna urednica:
Tamara Sokić

Lektura i prelom teksta:
Kontrast izdavaštvo

Dizajn korica:
Dragana Nikolić

Štampa:
F.U.K. d.o.o. Beograd

Tiraž:
1000

Izdavač:
Kontrast izdavaštvo
Terazije 35, Beograd
info@kontrastizdavastvo.rs
kontrastizdavastvo.rs
www.glif.rs

MONIKA HERCEG

POČETNE
KOORDINATE

KONTRAST
Beograd, 2024.

pažljivo stupamo iza granice šume
svjesni da je ispod nas
netaknuta smrt
staza prohodna rijetkima
put u obiteljsko stablo

pamtimo da treba paziti na daždevnjake
oglušit ćemo ako ih nagazimo
pamtimo da zmije treba pustiti da prođu
ako nam prepriječe put
one gutaju stvorove lukavo
kao što se jutrom zgusne
mlijeko prvih magli
i zarazi sva podnožja i usjeke

u rupama se skrivaju krtice
upotpunjujući mekoću gline
kosti šume koja izboči rebra
u toplijim danima
pa nabada neoprezne šetače
na rubu iskašljavanja
šipka i vlage

dno jeseni
mjesto je na kojem se budimo
vrelih tabana
probodeni rebrom bukve
uvijek propupamo
sa stezanjem sunčeva ugriza
oko golotinje šume

ZMIJSKE SMRTI
(PODRIJETLO)

RANA JESEN

mokre duše bukvi škripe noću
šireći godove kao krugove u vodi
početak svijeta i sjevera
koncentrična je kružnica

ciklame osjete
pospanost prodire smjelije
nagriza lukovice
taložeći se u njihovu plodnost

čaplje premještaju rujan
s jedne strane jezera na drugu
prateći sunce narezano u trskama
dok glasne žene peru odjeću
u mrzloj vodi do koljena
rastvarajući se kao ježavke kestena

preostaje samo
preorati još jednom dubinu sna
ostatak svjetla podijeliti s jelenima
prije sutona oni će skinuti svoje krzno
i ugrijati im ruke

BERBA

baka ide prva i trkljom
dugačkom i vitkom
trese stabla
leđa bole u dugosatnom skupljanju
čučimo pa stojimo pa stojimo
pa čučimo ljepljivih prstiju
i ne primijetimo
kad su runjaci
puni ljubičaste kože ljeta
odgurani u dio zemljine putanje
prigušen zvukom zrenja
nesvjesni kako
prisutnost crva nepovratno izjeda
rubove rujna

od trenutka pada sve je u iščekivanju vrenja

provrit će u dubokim bačvama
ljubičasta sparina
djetinjstvo i meke kosti kolovoza
provrit će cijeli voćnjak
taj nasukani umor
nadolazeće jeseni
koji miriše
na knedle od šljiva

PUNI KRUG

analogija propadanja tijela
i jesenskog propadanja
potpuna je
lišće se ponizno prepušta truljenju
uvlačimo prste u meso
opipavajući puls ljeta
jabukama koje skladištimo u podrum
još dugo poslije podnosit će studen
koja prodire u staničja
a onda poput planeta
ući u vječnu orbitu oko zime
treba kiseliti krastavce i paprike
da se očuva osjećaj punoga kruga
ukiseljena esencija sunca
osvjetljava želudac

kraj tegli zimnice
ponekad lijeno prolaze zmije
debele zelene kože
baka kaže da su već pitome
i da pod temeljima kuće
otkako su iskopali podrum
spavaju kao stražari
prezimljujući kao i mi
sa sunčevim bakljama
u trbušnim šupljinama

GROMOVNIK

majka moje bake nosi vodu s potoka i spava
u lišću kad nitko ne gleda
pala je rukom u kotao pun masti kao djevojka
i nosila veliki ožiljak
dužinom cijele podlaktice

uvijek je pričala
kako su njena djeca
šest sinova i jedna kćer
nicali kao gljive
jedno po jedno svakog ljeta
tih plodnih kišnih godina

davnog srpanjskog popodneva
gromovnik je bacio munju
ravno u njihovu štalu
mačke su izgubile uši
a njeni sinovi
razbježali su se poput mrava
na drugu stranu ekvatora